

вересень 2013

Світ Фентезі

Літературний фентезійний щомісячник

**Світ Стихій:
хто вбив
безсмертного?**

**Будні Героя, або
давньогрецькі
міфи на новий
лад**

**Літо типового
поттеромана**

**Зоряна Зоряна:
врятувати світ**

**А також
комікси,
кросворди та
чарівні штуки**

**Тема номеру:
УКРАЇНСЬКЕ
ФЕНТЕЗІ**

Лікую виразку та
інші шлункові хвороби.
Напівкровка зникає.
Гастроентеролог

Екскурсії
Мордором.
Звертайтесь до
Саурона.

**Тут може бути
ваша реклама!**

Продам коні.
Більбо

Познайомлюсь
із незайманою
дівчиною.
Арако Н.

ЗМІСТ

Фентезійний календар.....	4
<i>Огляд</i>	
Будні Героя, або давньогрецькі міфи на новий лад.....	6
Гаряченьке	
Українське фентезі та з чим його ідять.....	12
<i>Кросворд</i>	
Володар кросвордів.....	16
<i>Майстерня</i>	
Магічна крамниця Луни.....	17
Літо типового поттеромана.....	19
Шукайте в книгарнях!.....	24
<i>Читальня</i>	
Зоряна Зоряна (Інна Ковалишена).....	26
Світ Стихій. Ксенія Беліна. Без Минулого (Софія Ворон).....	35
Марта і Годинникар (Анастасія Шнайдер).....	40

Шановні читачі!

Вас вітає літературний фентезійний щомісячник «Світ Фентезі». Ми дуже раді, що ви завантажили наш журнал і перегорнули титульну сторінку.

Це перший, експериментальний випуск, в якому ми випробували свої сили та ознайомилися зі структурою журналу.

Кожен номер буде присвячений певній темі, як-от цього разу — українському фентезі.

«Світ Фентезі» — це некомерційний україномовний проект. Уся реклама пов'язана тільки із жанром фентезі.

Зв'язатися з редакцією можна у соціальній мережі «ВКонтакте»: <http://vk.com/club56830232> або надіслати листа на поштову скриньку: svit_fantasy@ukr.net

Якщо ви хочете приєднатися до робочого колективу, обов'язково пишіть нам! Наразі розшукуються коректор і верстальник (потрібне знання «Adobe InDesign» чи «Adobe PageMaker»). Також ви можете написати статтю на будь-яку тему, що вас цікавить.

Запрошуються до співпраці майстри(ні), автори, перекладачі та художники. Ми з радістю опублікуємо ваші роботи.

Редакція

Над випуском працювали:
Вікторія Ваколюк — журналіст, вчитувач;
Інна Ковалишена — журналіст та автор;
Оксана Пронько — верстальник, перекладач, редактор.

ФЕНТЕЗІЙНИЙ КАЛЕНДАР

Події

10-15 вересня

XX Форум видавців у Львові

Ювілейний львівський форум видавців порадує відвідувачів різноманітними книжковими новинками та літературними заходами: протягом 10-15 вересня пройдуть Львівський міжнародний літературний фестиваль, книжковий ярмарок, Всеукраїнський конкурс «Найкраща книга форуму», Бібліотечний форум, ніч поезії, фестиваль і конкурс «Молода республіка поетів» та багато іншого.

Центральна тема фестивалю — гендерно маркована: «Жінка у світі, що змінюється» — і не є випадковою. Цього року відзначаємо 150 років із дня народження однієї з перших феміністично налаштованих письменниць — Ольги Кобилянської. І хоча дата народження Ольги Юліанівни припадає аж на листопад, ми не можемо обійти увагою цю подію на Літературному фестивалі. В його межах буде проведено «Кобилянська-ФЕСТ», лейтмотивом якого буде зміна статусу жінки у суспільстві за 150 років.

Місцями проведення заходів стануть вищі заклади освіти, музеї, театри, а також арт-кав'ярні Львова.

Слідкуйте за новинами тут:

<http://bookforum.ua>

<http://vk.com/lviv.bookforum>

<http://www.facebook.com/lviv.bookforum>

22 вересня

Зустріч поттероманів у Києві

10:00, Майдан Незалежності (біля пам'ятника засновникам Києва).

Здавалося, зовсім нещодавно, в червні, у столиці відбулася перша зустріч прихильників поттеріани Дж.Ролінґ, а вже подібні заходи стали доброю традицією. Запрошуються всі поттеромани Києва та гості столиці, у програмі літературне читання, конкурси та вікторина. З собою мати книги чи роздруківки улюблених моментів та позитивний настрій!

Слідкуйте за інформацією тут:

http://vk.com/potterheads_meeting_kyiv_3

Визначні дати

2 вересня 1973, змучений важкою хворобою, помирає Джон Рональд Руел Толкін. Засновник жанру фентезі, філолог та професор Оксфордського університету, класик літератури ХХ століття, найбільшу славу якому приніс роман «Володар Перснів».

13 вересня 1978 року в Україні у місті Вінниця народилася білоруська письменниця Ольга Громико. Найбільш відомі її книги з белорійського циклу про відьму Вольху.

Її роман «Професія відьма» отримав нагороду від видавництва «Альфа-книга» на міжнародному фестивалі «Зоряний міст-2003» (у Харкові), а «Меч без імені» став кращим дебютним романом у жанрі гумористичного фентезі й гостросюжетної фантастики.

14 вересня 2008 року в США вийшла друком перша частина трилогії «Голодні Ігри» американської письменниці Сюзанни Коллінз. Книгу перекладено на 27 мов світу, в тому числі на українську, вона 96 тижнів очолювала рейтинг бестселерів за версією «Нью-Йорк Таймс», а в США та Канаді загалом було придбано більш ніж 2,9 мільйонів примірників.

20 вересня 1948 року в штаті Нью-Джерсі в родині робітника порту народився майбутній письменник-фантаст Джордж Раймонд Річард Мартін, автор популярного циклу «Пісня Льоду та Полум'я».

20 вересня 1970 року народилася українська письменниця Дара Корній (Мирослава Замойська), автор «Гонимарника» та інших фентезійних книг.

БУДНІ ГЕРОЯ,

АБО ДАВНЬОГРЕЦЬКІ МІФИ НА НОВИЙ ЛАД

Автори жанру фентезі найчастіше воліють творити власні світи та богів, а якщо й беруться обігрувати сюжети давніх язичницьких релігій, то роблять це доволі непрофесійно, не переймаючись першоджерелом і на свій копил пере-
 кроюючи міфи. Лише дехто намагається не відступити далеко від міфу і залишити богів у тому вигляді, якими їм поклонялися наші предки. У книгах про Персі Джексона вищі сили постають саме такими.

Для тих, хто не в курсі, пояснюю: Персі Джексон (не плутати з Персі Візлі) — герої однойменного циклу американського письменника Ріка Ріордана, син бога морів Посейдона; повне ім'я — Персей. Цей цикл складається з п'яти книг і розповідає про пригоди напівкровок, дітей давньогрецьких богів. Ті ж нині живуть

не де-небудь, а у Нью-Йорку. (А чого ви хочете від американського письменника? Не в Броварах же він богів поселить. Хоча я не проти такого розвитку подій).

Коли почала читати першу книгу циклу, «Персі Джексон та викрадач блискавок, я була вражена. Неприємно вражена. У книзі шкунтильгало все: сюжет, логіка, стиль викладу, мова...

Усі напівкровки за задумом автора хворі на гіперактивність та дислексію¹ (саме такий діагноз у сина самого Ріордана). І якщо гіперактивність ще можна пояснити загостреним сприйняттям дійсності та вмінням бачити невидимі для простих смертних речі, то тлумачення дислексії налаштуванням мозку на давньогрецький алфавіт кульгає на всі кінцівки. Та й

¹Дислексія – часткове специфічне порушення процесу читання, яке виражається стійкими специфічними помилками, які зумовлені несформованістю або розладами функцій, що забезпечують процес читання. Дислексія НЕ пов'язана з інтелектом людини.

прояви цієї хвороби майже не згадуються протягом циклу. А рідкісні згадки виглядають так: «Ой, я й забув, що цей персонаж має такий діагноз! Треба негайно нагадати про це читачеві!»

Стиль написання залишає бажати кращого. Все-таки не слід забувати, що це перша книга автора у жанрі фентезі. Тож Ріордан повторив помилку більшості письменників-початківців: прописав ключові сцени, а потім перекинув між ними «містки» — доволі ветхі та ненадійні. Мова твору проста, можна навіть сказати — примітивна,

ніяких вишуканих фраз чи описів, все просто трохи не до натуралізму. Хоча варто зробити знижку на те, що я читала російський переклад, а він, як відомо, якістю не відрізняється.

Сюжет першої книги загалом можна описати так: герої чинять якусь дурницю, як наслідок, потрапляють у халепу, а потім завдяки ще більшій дурниці з цієї халепи виплутуються. І врешті-решт рятують світ. Не надовго, до наступної книги.

Словом, якщо я і взяла до рук другу книгу, «Персі Джексон та Море

чудовиськ», то тільки через самих героїв — вони диво живими і цікавими. Кожен згаданий протягом циклу напівкровка унікальний, неповторний і неоднозначний; та сама історія і з образами людей. А Олімп — то взагалі Клондайк для психіатра, у богів комплексів навіть не вагон, а цілий потяг. Причому в кожного.

За богів я б хотіла окремо подякувати автору. Вони в циклі такі, що мимоволі починаєш пишатися своїм людським походженням. Усі олімпійці — одна велика родина, і, як у кожній такій родині, всі мають

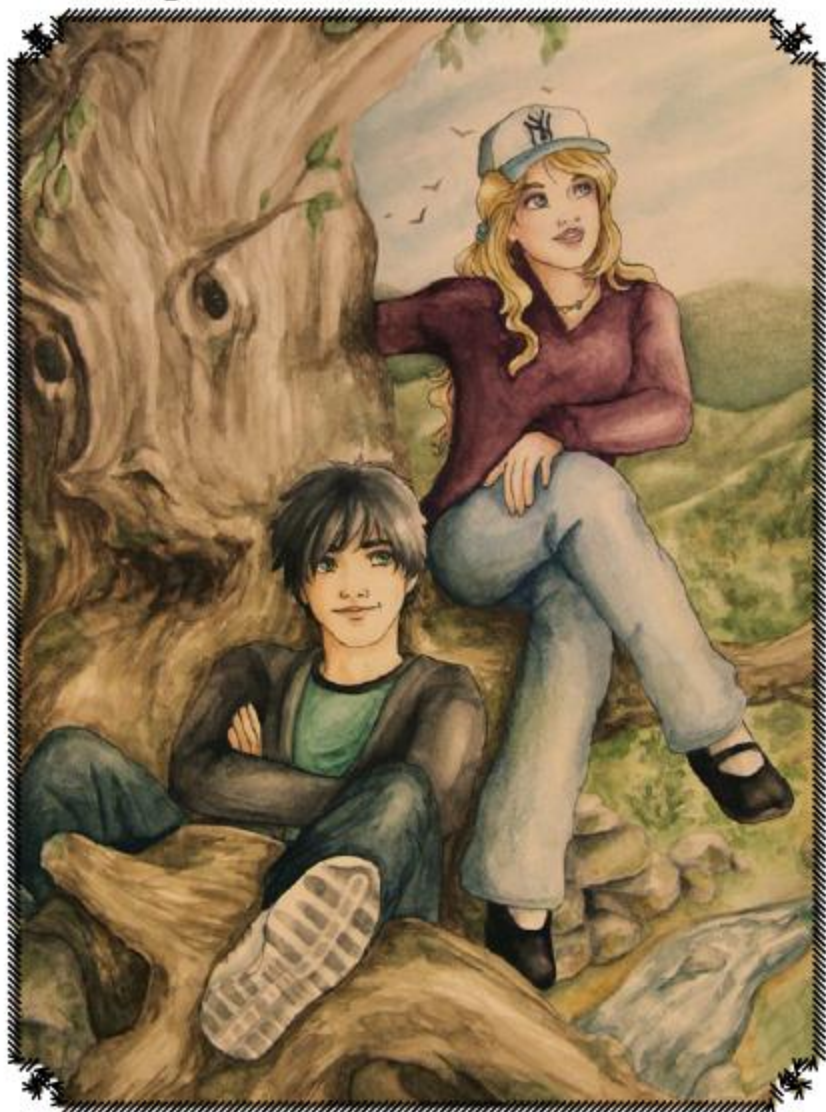
«Олімп — то взагалі Клондайк для психіатра».

«Герої чинять якусь дурницю, як наслідок, потрапляють у халепу, а потім завдяки ще більшій дурниці з цієї халепи виплутуються».

один на одного зуб. Чималенький такий зуб, щонайменше зі щелепи тиранозавра.

Друга книга вразила мене знову, цього разу приємно. Логіка твору, напевно, повернулася з відпочинку, бо ситуація почала прояснюватися, інтрига набрала обертів, а обірвані у першій книзі сюжетні лінії продовжилися. Та й самі герої, хоч і продовжили робити дурниці, але все ж рідше, до того ж стали в перервах між дурницями чинити розумні речі (хоча мені іноді страшенно хотілося крикнути до Персі: «Що за бовдур!» — і ткнути йому під носа книжку з давньогрецької міфології).

Друга частина, в цілому, значно краща за першу, а від третьої мене відтягали ледь не за вуха — так я захопилася. За четверту і п'яту книги можна сміливо ставити автору «відмінно». І мова покращала, і сюжет цікавий, і пи-

тання, які ставить Ріордан читачу та героям, не прості. І замислитись змушує. Плюс те, що письменник — хороший психолог і цього в нього не відбереш. Героям співпереживаєш, я жодного разу не зустріла в книгах «картонних», бутафорських почуттів, у які не віриш.

«БОГИ НАСПРАВДІ
НИЧИМ НЕ КРАЩІ ЗА ЛЮДЕЙ,
А БОРОТИСЯ ВАРТО ЗА
ТИХ, КОГО ЛЮБИШ, І ЗА
ВЛАСНУ СВОБОДУ ЖИТИ Й
ОБИРАТИ».

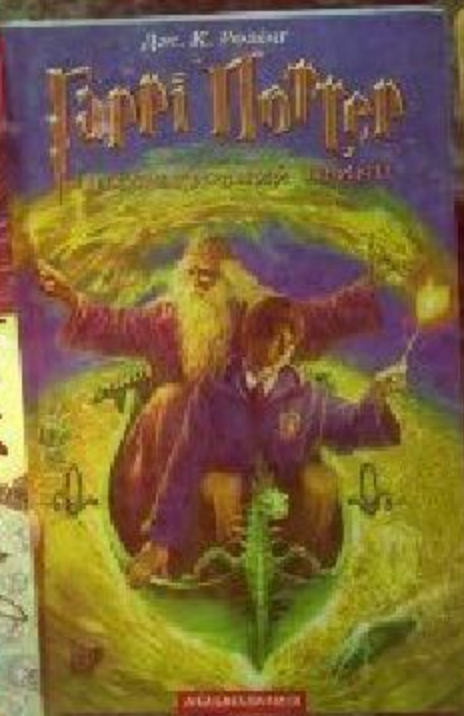
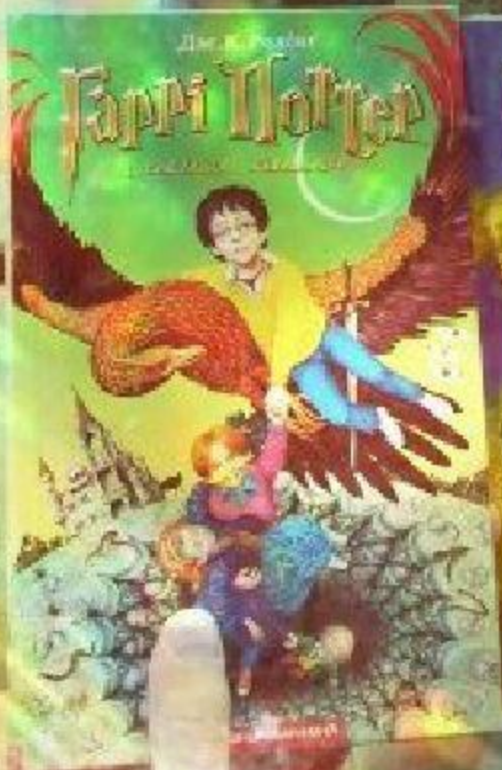
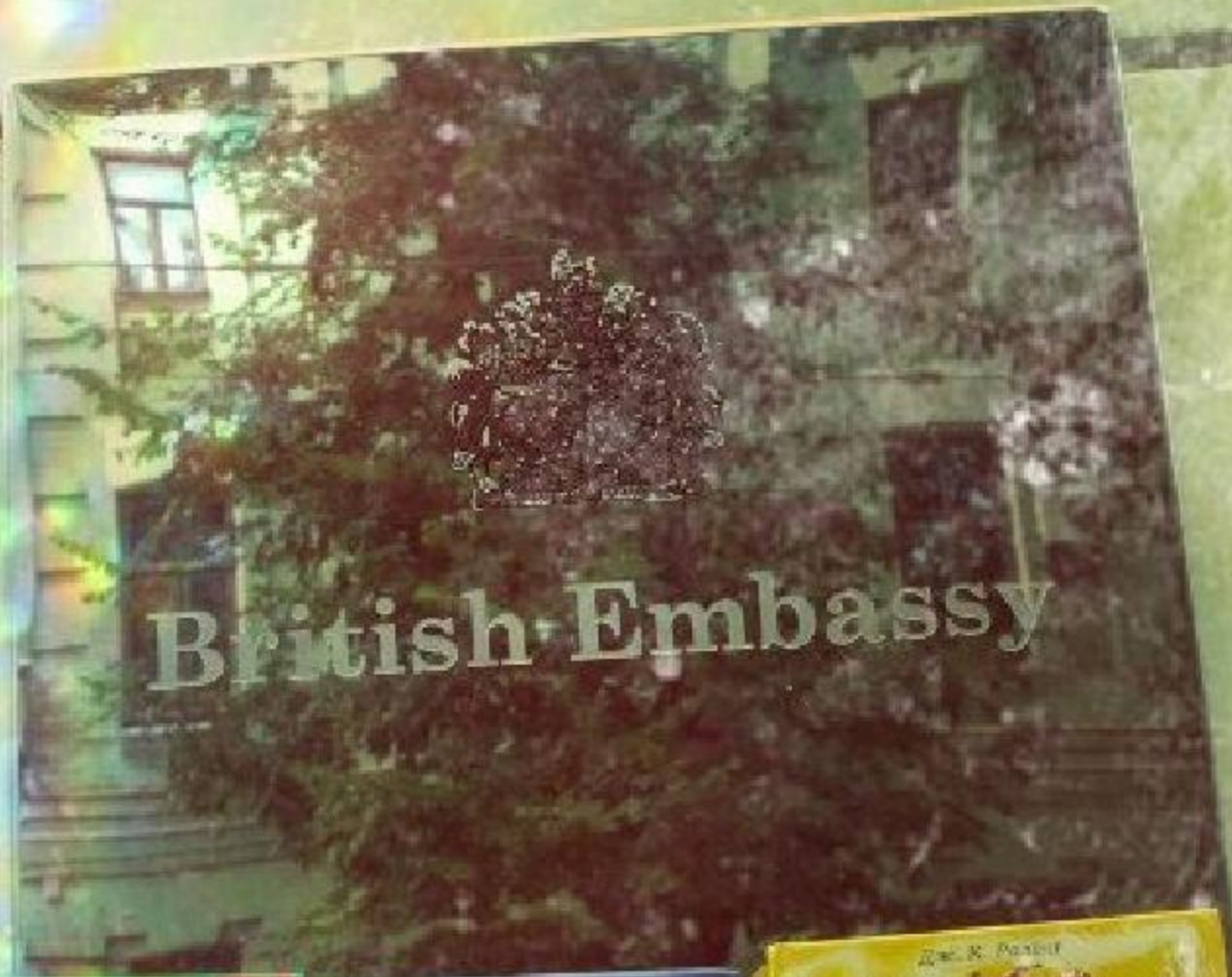
Основним стрижнем всіх п'яти книг є протистояння богів і титанів, а напівкровки мусять обирати свій бік барикад у цій війні. І вибір не з простих, бо ні титани, ні олімпійці не справляють враження хороших правителів. Давні греки створили собі богів за власними «образом та подобою», ніхто з героїв циклу не досконалий, Ріордан чесно показує вади й переваги кожного з персонажів. Читач починає розуміти, що боги насправді нічим не кращі за людей, а боротися варто за тих, кого любиш, і за власну свободу жити й обирати.

Цей цикл далекий від ідеалу, але я все одно раджу вам його прочитати. Чому? Бо тут ви зустрінете справжніх хлопців та дівчат, без педагогічного нальоту, присутнього в більшості книг для молоді. Бо у цих книгах можна побачити справжню дружбу, вірність, самопожертву, любов. Бо прочитавши цей цикл ви побачите справжнє, неприкрашене життя героя — з втратами, болем, втомою, розпачем, важким вибором та відчаєм, з надією, котра живе і помирає біля домашнього вогнища, з готовністю перевернути світ заради порятунку тих, кого любиш. І, можливо, прочитавши цей цикл, ви зрозумієте, що людина здатна на такі Вчинки, які не під силу й богам.

КОВАЛИШЕНА Інна

British Embassy

Opening hours: Mon-Fri: 09:00 -17:00

Consular Section

УКРАЇНА

ТОМУ, ЩО ТМ Є

В

ТЕХНІКА

ВАЛЕРІЙ

ДАННО

РОМАНЕНКО

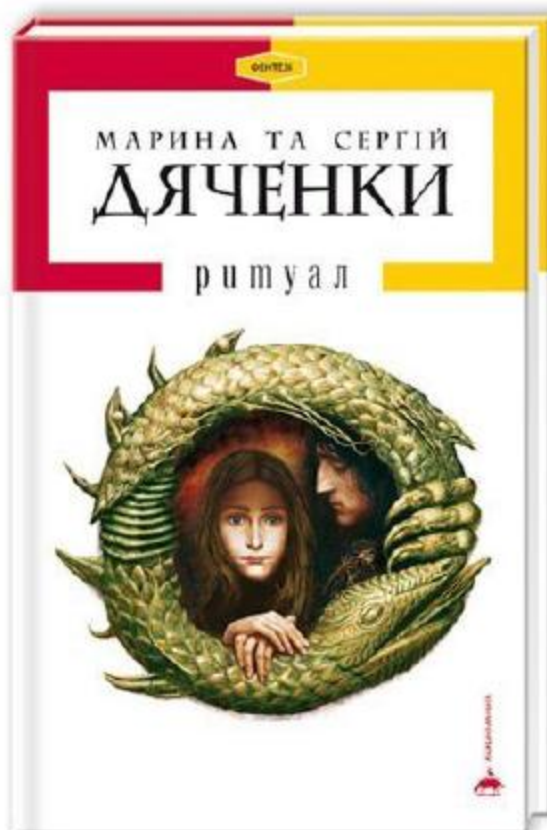
Л.І. ДОНЕЦЬ, Н.Г.

Українське фентезі та з чим його їдять

Перші асоціації, що виникають при слові «фентезі» в пересічного українця — це «Гаррі Поттер», «Володар Перснів» чи в кращому випадку «Хроніки Нарнії». Усі ці книги — твори світового масштабу, історії, якими зачитуються мільйони дітей по всій земній кулі. А от коли постає питання про українських авторів, читач губиться й зазвичай не знає, з чого починати. Якщо вам трапиться людина, що на запитання: «Ти читав Дяченків/Дару Корній?», не відповість: «А хто це?», то вам дуже пощастило.

УКРФЕНТЕЗІ: ДЕ ТЕБЕ ШУКАТИ, ДЕ ТЕБЕ ЗНАЙТИ?

Якщо трішки покопатися в історії утворення цього жанру, то виявиться, що «фентезі» (від англ. «fantasy» — «казка, фантазія») — це піджанр фантастики, в якому магія та надприродні сили є головними елементами сюжету, місця чи дії. Часто весь хід подій твору відбувається в магичному світі, де чари цілком буденна справа. На сьогоднішній день існує багато піджанрів фентезі: високе («Володар Перснів» Дж.Р.Р.Толкін), християнське («Хроніки Нарнії» К.С.Льюїс), темне («Темний ельф» Р.Сальваторе, «Відьмак» Анжей Сапковський), героїчне («Конан із Кіммерії» Роберт Говард), гумористичне («Плаский світ» Террі Пратчетт, «Лабіринти Ехо» Макс Фрай), історичне («Пісня Льоду та Полум'я» Дж.Мартін) та інші.

Марина та Сергій Дяченки «Ритуал»

Часто саме письменники-фантасти є авторами фентезійних творів, із тих чи інших причин у багатьох із них є кілька книг написаних у даному піджанрі. Українські фантасти не виняток, тож якщо ви хоч трохи цікавитися вітчизняним літературним процесом, то наведені прізвища будуть вам знайомі. Це ті ж Марина та Сергій Дяченки («Ритуал», «Магам можна все»), Генрі Лайон Олді («Шмагія», «Шлях меча»), Володимир Арєнев («Дикі володарі», «Місто тисячі дверей»), Яна Дубинянська («Гаугразький бранець»), брати Капранови («Зоряний вуйко») та інші. І якщо в просторі книжкових магазинів та базарів продавці в половині випадків розведуть руками, натомість пропонуючи цілісіньку гору російського фентезі з-за кордону (знайти класику жанру теж часом важко!), то ви справедливо зможете їм дорікнути, що не продають кни-

ги всесвітньовідомих письменників. Адже ті ж Марина та Сергій Дяченки — кращі фантасти Європи 2005 року, а Генрі Лайон Олді — 2006 року.

Тут, на жаль, багатьма піднімається питання, як варто називати твори українських письменників (у даному випадку — фантастів), що пишуть їх російською мовою: українською літературою чи літературою України? Більшість україномовних книжок метрів укрфантастики є лише авторськими перекладами, а лев'яча частка з усіх їхніх книг була написана російською. І тут немає нічого дивного: багато хто з професійних авторів починав ще в СРСР і навіть у часи незалежної України мають читачів на території всього СНГ. До того ж вагомим фактором виступає економічний бік питання: кількість українських читачів щороку зменшується, український ринок тісний та не має налагодженого

Дара Корній та її «Гонимарник»

механізму розповсюдження й реклами книжок, навіть якщо книга видана, то автор стикається з більшою проблемою, ніж видання, — продаж. Небагато українських видавництв можуть собі дозволити широко рекламувати якийсь певний твір чи мати домовленість з окремими книжковими магазинами про регу-

лярну поставку. Часто автор залишається з тисячею щойно видрукованих примірників його твору на руках, шукати шляхи збуту книжок доводиться самотужки. Так чи інакше український книжковий ринок потребує глибокої переорганізації, й потрібно ліквідувати прірву між україномовним письменником та україномовним читачем. Адже хочеться,

щоб українське із «родзинки» перейшло в цілком буденну та доступну читачеві річ.

За статистикою, 9% українських читачів захоплюються саме фантастикою та фентезі, тож видавці також зацікавлені у розвитку жанру.

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ ФЕНТЕЗІ

Десь із середини першого десятиліття двохтисячних на українській літературній арені з'являються нові відчайдухи, автори фентезійних творів, які написані українською і для українців. Тут у багатьох випадках магічність не обмежується своїм виміром і цілком вигідно співіснує з

людьми в нашому світі.

Із багатьма «українізація», перенесена в літературу, зіграла химерний жарт, замкнувши сюжет навколо найвідомішої рідної міфології: вампіри з вовкулаками вдало замінилися на українських мавок

Яна Дубинянська

та русалок, а могутні чаклуни раптом одяглися у вишиванки в образі мольфарів чи козаків-характерників. Українське? Українське.

За словами Наталії Дев'ятко

(літератор, письменниця, член Національної Спілки журналістів України та Національної Спілки письменників України), українське фентезі ніяк не може позбутися стереотипів, і про козаків та характерників не писав тільки лінивий. Проте не можна сказати, що вся ця література штампована, і в багатьох творах читач знайде щось цікаве та оригінальне.

Своєрідною платформою для багатьох письменників-початківців стали всеукраїнські та міжнародні літературні конкурси на кшталт «Зоряної Фортеці» та «Коронації слова», завдяки яким автор може знайти не тільки видавця, а й читача. Не новинкою в українському просторі є також і літературні фестивалі фантастики. Щороку навіть декілька з них проводяться в різних містечках країни, збираючи не лише метрів вітчизняної літератури, а й гостей із ближнього зарубіжжя, переважно з країн СНГ. Наприклад, це «Фандаго» у Криму та «Зоряний міст» у Харкові, які проводяться вже сім років. Двічі Київ ставав місцем проведення «Єврокону» — європейського конвенту фантастики, найбільшого фестивалю фантастики на континенті — у 2006-ому та у 2013-ому роках. Саме

такі літературні заходи та фестивалі допомагають наближувати письменника до читача, рекламувати книги та робити їх доступнішими загалом.

Наприклад, на «Євроконі-2011» українська письменниця та журналіст Марія Ряполова отримала нагороду Європейського співтовариства наукової фантастики (ESFS Encouragement Award) за свій дебютний фентезійний роман «Бурецьвіт», який побачив світ наприкінці 2010 року у видавництві «Кальварія». Це її дебютна книга, але в літературі пані Ряполова не новачок: також вона переможець конкурсу фантастичних оповідань «Зоряна Фортеця» (2008) за оповідання «Звідки беруться янголи».

Інший приклад — письменниця Дара Корній (Мирослава Замойська), яка отримала третю премію на «Коронації слова» за свій дебютний роман «Гонихмарник». За словами авторки, про кар'єру письменника вона ніколи й не задумувалася, а книгу написала через свою доньку, що занадто захоплювалася «Сутінками» Стефані Майер. Намагаючись приборкати фанатизм рідного чада, пані Мирослава отримала скрупу відповідь: «А ти напиши краще, якщо зможеш». І вона написала. Краще чи ні — порівнювати важко, але те, що не гірше, так це точно. «Гонихмарник» набрав

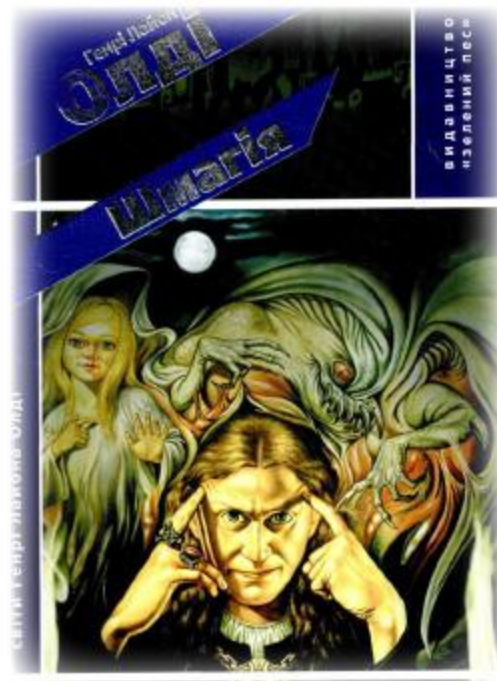
Наталія Дев'ятко

такої популярності, що його читають як підлітки, так діти й дорослі, за романом пишуться курсові та дисертації, а непересічність сюжету та близькість сучасної реальної буденності щороку додають Дарі Корній нових читачів. Після роману про градобурів з'явилися ще декілька фентезійних книг — «Тому, що ти є» та «Зворотній бік світла». Наразі в добірку авторки ще один роман — «Зірка для тебе», а свого місця на поличках книгарень уже чекають «Зворотній бік темряви» (презентація на Львівському форумі видавців) та «Олесь-Химородник».

На противагу тій же Наталії Дев'ятко, Дара Корній вважає, що розвивати українське міфологічне фентезі навіть варто. Адже ми все знаємо про скандинавських чи грецьких богів, а про руських (Сварога, Перуна і т.д.) нам майже нічого не відомо. Не використовувати цей майже недоторканий історичний пласт для літератури просто нерозумно. Тож, можливо, й не варто зациклюватися на мавках із перелесниками, а копати глибше, в часи Русі?

Відкриттям в українській фентезійній літературі стала трилогія «Скарби примарних островів» дніпропетровської письменниці Наталії Дев'ятко. На відміну від

більшості типового укрфентезі, книги написані в більш західному стилі з нотками героїчного роману. Книга пронизана прагненням до свободи й антиімперськими ідеями, але не зрадила фентезійному чарівному антуражу.

«Шмагія» Генрі Лайон Олді

До нового українського фентезі можна також віднести «Останнього шамана» Наталії Тисовської (містичний детектив з елементами української міфології) та роман «Аеніль» Дмитра Кузьменка (дитяче пригодницьке фентезі).

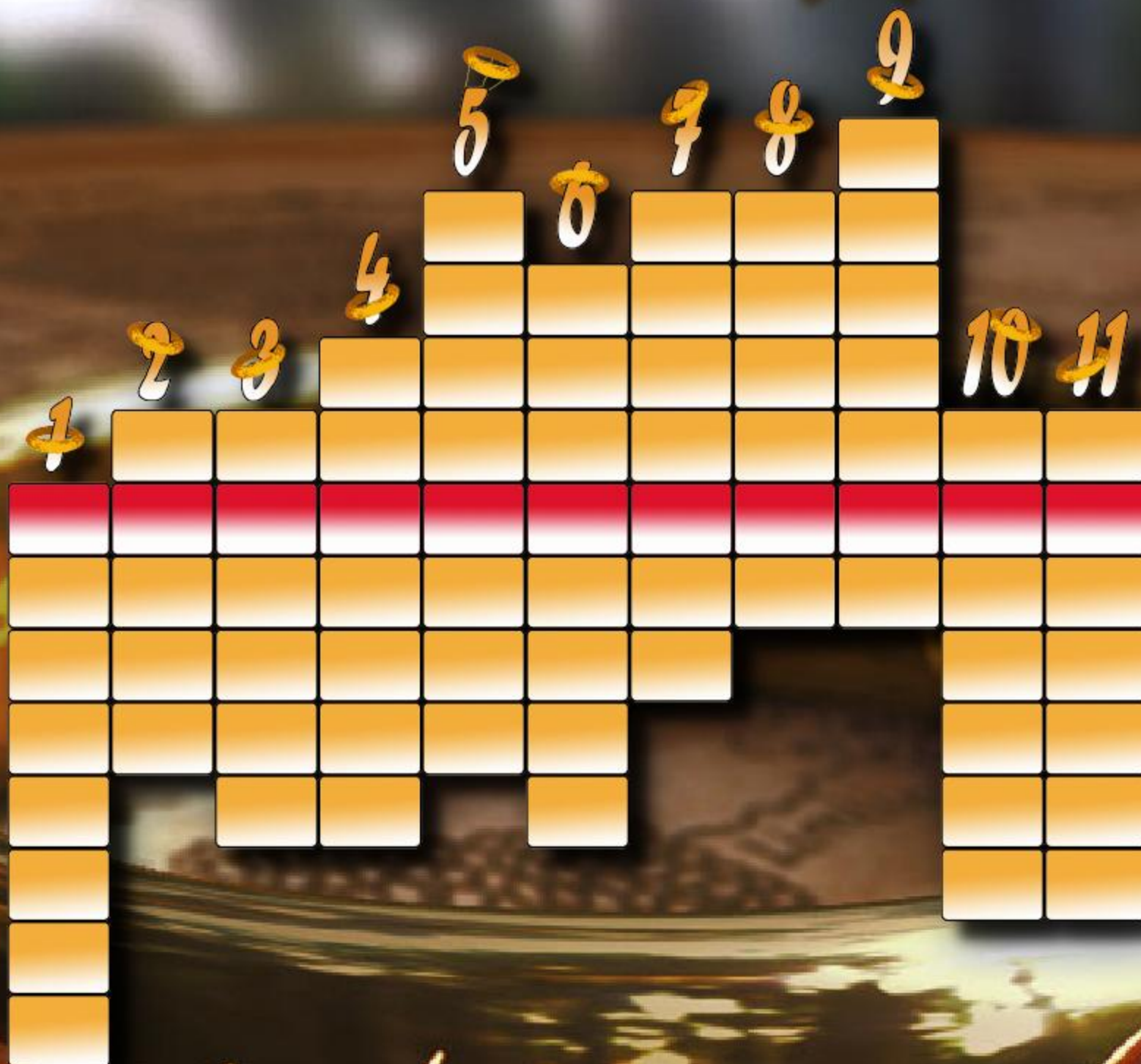
Насправді, це лише невелика доля з вітчизняного добірку популярного жанру, і українське фентезі не тільки писалося й пишеться, а й буде писатися. Можливо, саме хтось із ваших друзів-фікрайтерів через декілька років напише свою власну книгу — й ви впізнаєте знайоме прізвище на поличці книжкового магазину.

ВАКОЛЮК Вікторія

«Єврокон-2013»: К. Пріст, О. Ладигенський, В. Панов, Д. Громов, С. Дяченко, Капранов

ВОЛОДАР КРОСВОРДІВ

- 1. Сам собі пан. 2. Батько Фродо. 3. Слово, яке відчиняло браму до копалень Морії. 4. Одне з імен Араґорна. 5. Місце, де живе Ельронд. 6. Повне ім'я Мері Брендіцапа. 7. Нектар ельфів, яким відіграли гобітів. 8. Морійське, істинне срібло. 9. "Волосся він мав чорне, як сутінкова п'ятьма, на голові пишалася срібна діадема; очі його були сірі, ніби погідний вечір, а світло їхнє нагадувало сяйво зірок". Про кого розповідає цитата? 10. Перевикуваний меч Араґорна. 11. Убивця Даріна.**

Питання складені за першою частиною трилогії "Володар перснів" Толкіна, "Братство персня" ("Астролябія", 2013).

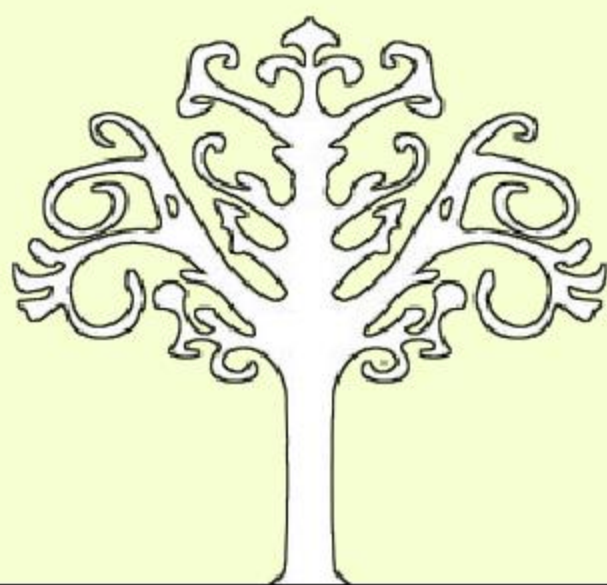
МАГІЧНА КРАМНИЦЯ ЛУНИ

Ніледа Луна — звичайна дівчина з України, яка володіє таємничою магією. Вона створює чарівні речі одними лише руками без будь-яких заклять. У розмові з майстринею ми попросили її трохи розповісти про свою творчість, на що вона відповіла:

«Можна сказати, я виготовляю все, на що вистачає фантазії, з будь-яких доступних мені матеріалів, часом навіть досить незвичних, таких, як мідний дріт чи кава. Але головне — результат. Прагну творити унікальні речі».

Пропонуємо до вашої уваги кілька робіт Ніледи Луни.

Зв'язок із майстринею: http://vk.com/nileda_lounas_magic_store

Пляшечка із зіллям

50 грн

Кристал

70 грн

Світлове дерево Ігдрасиль

40 грн

Кулони за «Гаррі Поттером»

30 грн

ЛІТО ТИПОВОГО ПОТТЕРОМАНА

Якщо мене попросять описати одним словом щойно завершене літо, я впевнено скажу: «магічне». Адже вперше під час літніх канікул групою вк «Гаррі Поттер Українською» було організовано відразу декілька зустрічей читачів Ролінґ у таких містах як Київ, Львів та Житомир.

Н а т х н е н н і зустрічами пушмівців (ПУШМО — перша українська школа магії онлайн), в адмінів ГПУ з'явилася ідея влаштувати зустріч у Києві для всіх бажаючих поттероманів. За організацію з усім своїм ентузіазмом взявся Артем Острожинський (він же адмін ГПУ та директор ПУШМО), попросив трохи допомогти адміна «Світу

Фентезі» Вікторію Ваколюк, і ось, уже 29-ого червня біля пам'ятника засновникам Києва зустрілося десятеро зовсім різних людей, яких об'єднувала — важко повірити! — книга.

Упізнати прихильників творчості Ролінґ було неважко: майже всі прийшли з поттеріанською атрибутикою, почи-

наючи від футболки з гербом Грифіндору, закінчуючи підвісками з часоворотом. Дружною компанією прогулялися центром столиці: від Майдану Незалежності до Софіївської площі, на якій біля пам'ятника Богдану Хмельницькому всі роззнайомилися та поділилися історіями, як познайомилися з Гаррі Поттером.

Козацького гетьмана відразу охрестили магом, який очолив національно-визвольну війну українських чарівників проти узурпаторства гоблінів, а Лілі (вона ж Світлана Колинько) з притаманною їй фантазією почала кожному давати тематичні прізвиська.

Артем – Гелерт Гріндельвальд
 Віка – Вікторія Візлі
 Олег – Джеймс Поттер
 Світлана – Лілі Поттер
 Ярослав – Ремус Люпин
 Олександра – Німфадора Тонкс
 Настя – Белатриса Лестранж
 Юліана – Флер Делякур
 Софія – Лаванда Браун
 Таня – Луна Лавгуд
 Олеся – Айліна Принц

За обідом поттеромани скуштували справжнього гарбузового соку і після прогулянки Алеєю Діагон (Андріївським Узвозом) вирушили на Володимирівську гірку, де відбулися літературні читання та вікторина на знання улюбленої кни-

ги. В усіх залишився фантастичний настрій і тільки приємні спогади про цей день; всього за декілька годин люди, що були знайомі лише у віртуальному світі, стали добрими друзями.

Перша зустріч у Києві була пробною, експериментом, який, на щастя, виявився успішним. Уже згодом та ж ГПУ взялася за організацію ще кількох зустрічей до визначної дати кожного поттеромана — 31 липня, Дня народження Гаррі Поттера та Джоан Ролінґ.

У Самі-Знаєте-Який-День відбулася зустріч прихильників історій про Хлопчика, що Вижив, у Львові, де за організацію взялися ґрифіндорки ПУШМО: Таня Корчовська та Марта Бабич. Магічності заходу додавав символізм дати в календарі. Місце зустрічі — львівська ратуша, біля якої на організаторів уже чекало декілька співчитачів, і всі гуртом згодом пішли нагору.

Львівські поттеромани також прогулялися історичним центром свого міста й навіть завітали до легендарних «Трьох Мітел», де приміряли мантиї та скуштували маслопива. Відбулося читання улюблених моментів із сімох книг Ролінґ, після якого всі гуртом пішли до Великої Зали — «Нью-Йорк Піца». За частуваннями слідувало підписання кожним плакату з гербом Гоґвортса (його організатори малювали самотужки). Опісля компанія попрямувала в парк, де на всіх чекав квест, а на завершення поттеромани вирушили на Лису

гору, де завдяки хорошій погоді було просто чарівно.

Кожен, звісно, отримав своє поттеріанське прізвисько та магічну долю прекрасного настрою в купі з новими друзями.

Марта Газда – Луна Лавгуд
 Настя Вавшкевич – Герміона
 Марко Бубняк – Колін/Ґодрик
 Соломія Кулач - Німфадора Тонкс
 Яна Гельмас – Пенсі Паркінсон
 Оксана Яриш – Лаванда Браун
 Юрій Тришньовський – Невіл
 Яна Платонова – Джінні

Напередодні львівської зустрічі, 28 липня, відбувся ще один подібний захід у Києві. На жаль, не всі з тих поттеріанів, що були на першій зустрічі, змогли прийти, проте знову зібралася дружня компанія з десяти читачів Ролінґ.

Родзинкою заходу стала Луна Лавгуд, вона ж Таня Пономаренко, дівчина з помаранчевим волоссям та золотими руками: кожен бажаючий міг придбати прикраси з атрибутикою ГП: підвіски, персні, сережки, навіть маленькі пляшечки з зіллями.

На даний момент майстриня відкрила свою електронну крамничку й кожен може замовити бажану річ у її групі ВК*, а товар невдовзі отримати поштою.

Також під час зустрічі №2 до нас приєдналися нові люди, які аналогічно своїм побратимам по книзі отримали нові прізвиська:

Олексій – Том Редл (той самий!)
 Ліза – Джінні Візлі
 Поліна – Чо Чанґ

*Див. сторінку 17

Гурт вирушив до Маріїнського парку на Арсенальній, де традиційно відбулося літературне читання улюблених моментів поттеріани, а також тематична фотосесія. Під час усього цього дійства Лілі (Світлана Колинько), навіть устигла позмагатися з Томом Редлом у чарах та перемогти неборакку.

Здається, одним із найбільших відкриттів ГПУ виявилися, як не дивно, житомирські поттерома-ни: читачі Ролінґ з тих країв, як виявляється, вже не вперше бачаться на тематичних зустрічах і навіть проводили фотозйомки косплеїв за тематикою «Гаррі Поттера». Саме завдяки їхнім розповідям з'явилися ідеї щодо організації схожих заходів в інших містах України.

Найприємніше у всьому цьому є те, що такі зустрічі стали традицією — вже 22 вересня цього року у Києві відбудеться третя зустріч поттероманів, на яку запрошуються всі охочі. Як-то кажуть, місце зустрічі змінити не можна, тож стартова точка біля пам'ятника

героям Толкіна (пам'ятника засновникам Києва). За інформацією слідкуйте тут:

https://vk.com/potterheads_meeting_kyiv_3

Якщо зустрічі читачів Ролінґ у вашому місті ще не відбулося, а ви хотіли б познайомитися з однодумцями, — не шарійтеся та теж долучайтеся до організації подібних заходів. Варто всього лише кинути опитування на стіну ГПУ про наявність поттероманів зі свого містечка, заручитися підтримкою адмінів, і, якщо на ваш заклик відгукнеться з десяток людей, розпланувати день зустрічі. Удачі кожному ентузіасту!

Саме цього літа кожен поттероман зміг упевнитися, що нічого неможливого не буває, і якщо докласти трішки зусиль, то мрії збуваються.

Не будьте маглами!

ВАКОЛЮК Вікторія

ШУКАЙТЕ В КНИГАРНЯХ!

Назва: Володар
Перснів. Братство
Персня
Автор: Дж. Р. Р. Толкін
Рік: 2013
Видавництво:
Астролябія

58,00 грн

Назва: Володар
Перснів. Дві вежі
Автор: Дж. Р. Р. Толкін
Рік: 2013
Видавництво:
Астролябія

54,00 грн

Назва: Володар
Перснів. Повернення
короля
Автор: Дж. Р. Р. Толкін
Рік: 2013
Видавництво:
Астролябія

58,00 грн

Те, чого ви так довго чекали! Видавництво "Астролябія" нарешті перевидало шедевральну трилогію Толкіна — "Володар Перснів"!

Величній твір Дж. Р. Р. Толкіна поєднує у собі героїчну романтику і наукову фантастику. Це захопливий пригодницький роман і, водночас, сповнена глибокої мудрості книга. Почергово то комічна і домашня, то епічна, а подекуди навіть стракітлива оповідь переходить через нескінченні зміни чудово описаних сцен і характерів.

Основою цієї історії є боротьба за Перстень Влади, що випадково потрапив до рук гобіта Більбо Торбина. Саме цього Персня бракує Темному Володареві для того, щоби завойувати увесь світ. Тепер небезпечні пригоди випадають на долю Фродо Торбина, бо йому довірено цей Перстень. Він тусить залишити свій дім і вирушити у небезпечну мандрівку просторати Середзем'я аж до Судної Гори, що розташована в осерді володінь Темного Володаря. Саме там він має знищити Перстень і завадити втіленню лихого задуму.

«Світ поділяється на тих, хто вже прочитав *Володаря Перснів* і *Гобіта*, і тих, хто тільки збирається прочитати ці книги» (*Sunday Times*).

Тут представлені ціни видавництва. У книгарнях може бути дорожче.

ЧИТАЛЬНЯ

ЗОРЯНА ЗОРЯНА

Інна Ковалішєна

ЗОЛОТА НИТКА

Того дня, коли почалася ця історія, світ стояв умитий дощем. Дерева струщували краплини, а на траві переливалася діамантами роса. Сонце відбивалося в калюжах, обабіч дороги бігли струмки.

Хмари повільно пливли небом, схожі на сірі клаптики паперу, наклеєні на блакитний фон. Вони пропливали над Зоряною, не зупиняючись ні на мить, наче хотіли сказати: «Яке нам діло до цієї дівчинки? Людей на світі так багато, вона нічим не відрізняється від інших».

І ніхто не знав, що мине зовсім небагато часу і від цієї дівчинки залежатиме, чи пропливатимуть хмари над землею і чи буде взагалі земля...

Зоряна теж ні про що не здогадувалася. Вона просто йшла тихою сільською вулицею з рюкзаком за плечима, а навколо на всю силу буяв Травень.

На душі в дівчинки було важко, навіть погожий травневий день не міг її розвеселити. Смуток поселився у Зоряниній душі кілька днів тому, і ніхто, навіть вона сама, не міг пояснити його причину. Він збирався у серці дівчинки й породжував дивний неспокій, гнав кудись і не відпускав ні вдень, ні вночі.

З такими сумними думками Зоряна дійшла додому. Мама вже збиралася на роботу. У їхній сім'ї так було завжди: коли Зоряна поверталася зі школи, мама йшла на роботу, тож вони майже не бачились.

З татом вона також спілкувалася лише по телефону. Батьки давно розлучилися. Раніше тато навідував доньку, але тепер майже не приїжджав. Якщо чесно, Зоряна була цьому навіть рада, адже кожна зустріч її батьків закінчувалася скандалом.

Друзів у дівчинки теж був, м'яко кажучи, не комплект. Тобто взагалі не було. Були хороші знайомі, але справжніх друзів Зоряна не мала. Вона взагалі була самотницею і нікого не впускала в душу.

— До побачення, доню! — жінка поцілувала дочку в щоку і пішла на роботу. — Будь хорошою дівчинкою! — гукнула вона, стоячи у дверях.

Ну що ж. Все не так вже й погано. Тепер до самого вечора Зоряна буде тут повноправною господинею. Потрібно лише зробити всю загадану мамою роботу. Список роботи лежав на столі у вітальні.

Гм... А роботи не так вже й багато. Всього лиш погодувати їх невеличке господарство (кілька курей, качок і три клітки з кролями), полити квіти та помити посуд. Це справа двох годин, а далі – повна свобода дій.

Зоряна одразу ж взялася до роботи: виконала домашнє завдання, полила квіти і помила посуд. На це дівчинка витратила всі запаси води, що були в будинку. Тепер потрібно йти до криниці.

Громадська криниця була у п'яти хвилинах ходи від дому. Але навіть на таку відстань носити воду було нелегко. Зоряна зітхнула і взяла відерце.

Вже біля криниці вона помітила, як у каламутному дощовому потоці щось блиснуло. Дівчинка нахилилась і побачила тонесеньку золоту ниточку.

«Звідки вона тут взялася?» — здивувалася Зоряна і підняла кінець нитки. Та виявилась довгою. Дівчинка знизала плечима і намотала нитку на руку. Нитка натяглася. Мабуть, вона десь зачепилась. Тоді Зоряна запхнула відерце в куці і рушила вперед, намотуючи нитку на руку.

Дівчинка йшла вулицями вздовж дощових струмочків і посміхалася, думаючи, як кумедно вона виглядає збоку. Але на вулицях було на диво безлюдно.

З одного боку Зорянине село впиралося просто в ліс. Деякі городи розташовувалися за кілька кроків від дерев. Щоправда, ліс вже давно був «одомашнений» і там вже з півсотні років не водилося нічого більшого за лисиць. А в грибний сезон грибників у лісі було більше, ніж грибів.

Золота нитка вивела дівчинку просто на узлісся і заховалася поміж дерев. Іти чи не йти? Зоряна зітхнула і рушила вперед. Надто великою була спокуса побачити, де закінчується ця нитка.

У напівтемряві лісу нитка була ледь помітною, і Зоряна невідривно дивилася на неї, щоб не загубити. Несподівано в очі дівчинці вдарило яскраве світло, вона підняла очі й остовпіла. Нитка вивела Зоряну на галявину, посеред якої росла старезна сосна, й сховалася поміж її коріння. Дівчинка здивовано глянула на дерева навколо: раніше вона ніколи не бачила ні цієї галявини, ні сосни, хоча давно сходила цей ліс вздовж і впоперек.

Знизавши плечима, Зоряна підійшла до сосни і помітила нірку між корінням, у якій зникала нитка. Дівчинка запхнула руку до нірки та намацала м'який ворсистий клубок.

А поряд з кубком лежала ще одна річ – холодна і гладенька куля чималих розмірів. Клубок із нірки вийнявся легко, а от куля виявилася завеликою. Незрозуміло було, як вона взагалі потрапила до цієї нірки через такий вузький прохід.

Зоряна обмацала вхід до нірки (може, вдасться розкопати?) і намацала дошку, таку трухляву, що вона кришилася під пальцями. Дівчинка з силою рвонула дошку. Відкрилася глибоченька виїмка в землі, у якій лежала велика мармурова куля й невеличкий блакитний конверт. Зоряна підняла кулю та запхнула в кишеню конверт.

«Треба добиратися додому, – подумала вона. – От тільки як?» Дівчинка пішла в той бік, звідки начебто прийшла. Але вона встигла зробити лише один крок... і опинилася просто під старим каштаном біля криниці. «Приїхали! — подумала Зоряна. – В мене вже починаються галюцинації».

Але на галюцинації було не дуже схоже. Каштан і відерце були більш ніж реальні. Гладенька і прохолодна мармурова куля теж не викликала сумнівів у своїй реальності. Дівчинка відчула, що ще трохи — і її мозок розплавиться.

— Ну досить про це думати! — наказала вона собі. — Там вже кролі чекають голодні, а ти забиваєш собі голову всілякими дурницями! — з цими словами дівчинка пішла додому.

Удома Зоряна нагодувала всю живність і знову пішла по воду, заховавши свої знахідки в дальній кут шафи. Принесла одне відро, друге... Коли вона втретє повернулася до криниці, позаду роздався незнайомий голос: — Тобі допомогти?

Зоряна аж здригнулася від несподіванки й озирнулася. Позаду неї стояв і знічено посміхався якийсь незнайомий хлопчик.

— Ти хто? — мимоволі вирвалося в дівчинки.

— Я... — зам'явся той, — мене звать Максим. Я просто побачив, як ти носиш воду, і хотів допомогти... — він почервонів і знову посміхнувся. — Але якщо ти не хочеш, то...

— Ні-ні! — тепер знітилася Зоряна. — Дякую за пропозицію...

Хлопчик підійшов до криниці. Зоряна саме дістала відро і наливала воду до свого відерця. Максим підняв його і сказав крізь зуби:

— Важке... Як ти тільки його носиш?

— Звикла, — знизала плечима Зоряна. — Якщо ти не можеш, то я сама понесу.

— Та ні, — похитав головою хлопчик. — Я тобі допоможу. Ти ж їх і так щодня носиш, правда?

— Угу, — кивнула Зоряна. — Ще раз дякую тобі.

— Нема за що, — посміхнувся Максим. — Ну, моє ім'я ти вже знаєш, а тебе як звать?

— Зоряна.

— Гарне ім'я. Небесне...

Зоряна зашарілася. Ще ніхто ніколи не називав її ім'я небесним. Щоб приховати зніяковілість вона запитала:

— Ти звідки приїхав?

— А що, так видно, що я нетутешній? — якимось схвильовано запитав хлопчик.

— Та ні, — засміялась Зоряна. — Я просто ніколи тебе не зустрічала.

— Ну, так, — кивнув Максим. — Ми з сестрою приїхали на вихідні до сусіднього села. Вона має тут якісь справи, а мене взяла за компанію, «щоб квартири, бува, не розвалив самотужки».

Зоряна розсміялася:

— А що, може таке бути?

— Та ні. Це вона вигадує, — в свою чергу посміхнувся Максим. — Просто Ліна почувається відповідальною за мене, от і перестраховується.

— А батьки ваші де? — спитала Зоряна і одразу ж прикусила язика, побачивши, як спохмурнів Максим.

— Вони за кордоном, — коротко відповів хлопчик. — Працюють у котромусь посольстві.

Зоряні стало соромно за своє необдумане питання. Тоді вона нарешті помітила, що вже кілька хвилин стоїть біля брами свого будинку.

— Ну все, мені пора, — заявила дівчинка, забираючи відро.

— Справді? — запитав Максим якимось розгублено і зовсім не до речі.

— Справді.

— А тобі ще багато води треба?

— Ну, ні... Зовсім трохи.

— То давай я тобі допоможу! — зрадів хлопчик. — До п'ятниці я цілком вільний! — додав він наслідуючи персонажа мультика.

— Так сьогодні і є п'ятниця! — розсміялась дівчинка. — Та як хочеш — допоможи.

Максим аж просявав. Він почекав, доки Зоряна спорожнить відерце, і вони удвох рушили до криниці.

І ось останнє відро принесене, Зоряна ще раз подякувала Максиму і несподівано для себе запитала: «Чаю хочеш?» — вона сказала це просто так, без жодної задньої думки, просто не бажаючи так швидко розлучатися з новим знайомим.

— Хочу! — погодився хлопчик і одразу засоромився — Якщо ти, звісно, нікуди не поспішаєш.

— Не поспішаю, — запевнила його дівчинка. — Заходь давай.

За хвилину вони вже сиділи на кухні, балакали про все на світі і чекали, доки закипить чайник. Зоряна сама собі дивувалася: їй завжди було важко знайомитися з новими людьми, а з Максимом вона балакала так легко, наче знала його тисячу років.

Коли чай було врешті допито, хлопчик попрощався із новою подружкою і пообіцяв прийти завтра. «Якщо ти, звісно, не заперечуєш!» — поспішно додав він. Зоряна запевнила його, що не заперечує.

Коли за Максимом зачинилися двері, Зоряна ще довго не могла заспокоїтись. Що б вона не робила, Максимова посмішка стояла в неї перед очима.

«Що це зі мною? — подумала вона. — Невже я закохалась? Але ж ми сьогодні вперше зустрілися... А Максим гарний. У нього очі ясні... Та про що це я думаю? Ну, він мені сподобався, а я йому?..»

Дівчинка подивилась у дзеркало: звідти на неї дивилося бліде обличчя з великими зеленими очима в ореолі мідно-золотавого волосся, таке схоже на обличчя Наталки з повісті «Царівна».

— І нічого мені не світить! — констатувала Зоряна і відвернулась.

Фото від Aleksie (<http://aleksie.deviantart.com>)

Розділ 2

ЛИСТИ

Коли надворі вже почало темнішати, а Зоряна впоралася з буденними справами, вона дістала з дальнього закутка шафи Мармурову кулю й уважно розглянула. Куля складалася з двох половинок: зеленої і блакитної. Поміж ними пролягав золотий поясок. Зелена половина була вкрита сіткою тріщин.

Придивившись, Зоряна зрозуміла, що на кожному острівці, оточеному тріщинами, видніється напівстерта літера. Дівчинка також помітила, що тріщинки навколо кожної літери утворюють шестигранник. Вона торкнулася одного з шестигранників — і той почав рухатися. З цих літер можна було складати слова.

Цим Зоряна і зайнялася. Вона рухала літери хвилин п'ять, доки їй не спало на думку скласти власне ім'я. Коли остання літера Зоряниного імені стала на своє місце, почулося тихе клацання — і куля розпалася точно по золотому пояску. В руках у враженої дівчинки опинились дві півкулі, скріплені тоненьким золотим пояском.

Зелена півкуля виглядала суцільною, а от у блакитній половині зберігалось чимало дивних речей. Там лежав якийсь синій мішечок зі старовинної тканини, невеличкий (поміщався у Зоряни на долоні) і вщерть заповнений. Дівчинка нетерпляче відклала мішечок убік. Вона ще встигне подивитися, що там всередині.

Крім мішечка, у скриньці знайшовся великий ключ дивної форми, низка намиста і пляшечка з брунатною рідиною, на етикетці якої був дивний напис: «Для короля». На самому дні лежав складений учетверо аркуш паперу.

Зоряна дістала той аркуш, і в неї пройшов мороз по шкірі. Дівчинка спробувала себе заспокоїти. Ну що тут такого? Звичайний, вирваний із зошита аркуш у клітинку. От тільки полів на сторінках немає. І клітинки більші, ніж зазвичай. Та й колір паперу був не білий, а брудно-жовтий.

Але це нічого не означає! Тобто означає, але тільки те, що цей листок було вирвано зі старого зошита. Зорянина мама нещодавно знайшла такий на горищі. От і все. Нічого надзвичайного. Все правильно.

От тільки не пасує до цієї явно старовинної скриньки цей аркуш, нехай старий, але ж не старовинний! Дівчинка розгорнула аркуш. То був якийсь лист. Уже перші його рядки змусили серце дівчинки прискорено забитися.

Люба Зоряно!

Мені нелегко в цьому зізнатися, але одного разу я зробила величезну помилку, яка поставила в небезпечне становище цілий світ. Я захотіла позбутися того, чого не можна позбутися. Розумію, це нічого тобі не пояснює, але згодом ти все зрозумієш.

Ти мушиш виправити мою помилку. У Мармуровій кулі ти знайдеш усе потрібне для цього. Нічого не бійся, я не покину тебе. Що робити тобі пояснить цариця змій. Вона ж допоможе тобі пробудити свою силу. Поспішай! Часу залишилось надто мало!

08.11.1949

Мирослава

P.S: Коли ти прочитаєш цього листа, він самознищиться. Прошу, не лякайся.

Доки дівчинка розмірковувала, як цей лист буде самознищуватися і чи не потрібно викинути його подалі задля власної безпеки, папір сам по собі розпався на клапті і полетів униз. Але підлоги клапті не досягли. У польоті вони продовжили розпадатися, доки не розсипалися в порошок.

Зоряна ошелешено глянула на купку порошу біля своїх ніг. У голові гуло. Що це все означає? Звідки взявся цей лист і ця скринька? Тут вона згадала про блакитний конверт, який лежав біля кулі, й дістала його з кишені. Може, хоч він якось пояснить все, що коїться цього дня.

Перш ніж розпечатати конверт, дівчинка уважно оглянула його з усіх боків. Це був звичайнісінький конверт, хіба що блакитний, з маркою і полями для адреси отримувача і відправника. Але ці поля були порожніми. Та найбільша несподіванка чекала на звороті. Листа було запечатано справжнісіньким сургучем! То була кругла червона печатка із зображенням єдинорога. Такими печатками не користувалися вже дуже давно. Як же вона опинилася на цьому конверті?

«Потрібно її якось зняти, щоб вона залишилась цілою, — подумала Зоряна. — І пошукати щось про такі штуки».

План був непоганий, але як його виконати? Скільки дівчинка не відривала печатку від конверта, вона не піддавалася. Нарешті Зоряна взяла ножиці та вирізала печатку разом з папером, до якого та була приклеєна, і тоді нарешті прочитала листа.

Любий друже!

Я не знаю, хто ти, не знаю, скільки тобі років, не знаю навіть твого імені. Єдине, що мені відомо, той, хто першим прочитає цього листа, стане нашим рятівником. Прошу тебе, не викидай цього листа, доки ми тебе не знайдемо. Ти наша єдина надія...

А замість підпису стояв дивний знак.

У дівчинки розболілась голова. Всі події цього дня заплуталися в нерозривний вузол, і вона ніяк не могла цей вузол розплутати. Несподівано у конверті дівчинка намацала якийсь круглий предмет. То була дивна кулька з фіолетового скла. Зоряна розгублено стиснула її в долоні.

«Ну що це за день такий? — в розпачі подумала вона. — Якесь божевілля. Потрібно заспокоїтись, взяти якусь книжку і забути про все це».

Сказано — зроблено. Зоряна зайшла до вітальні і дістала одну зі своїх улюблених книжок. Вона вже хотіла йти, коли помітила, що й досі тримає в руці фіолетову скляну кульку, й швиденько поставила її на стіл. Потім вимкнула світло і вийшла.

Зоряна поринула у книжковий світ, забувши про всі переживання того дня, аж доки годинник не пробив дев'яту.

«Зараз мама повернеться!» — промайнула в неї думка. — Треба сховати Мармурову кулю та інші речі, про які мамі знати не треба».

Дівчинка позбирала всі розкидані по підлозі речі та поклала їх до Мармурової кулі, туди ж поклала і золотого клубочка. Сама ж куля перекочувала до найдальшого закутка шафи. Блакитний конверт вона заховала поміж сторінок однієї зі своїх книг. А порошок з іншого листа, який і досі купкою височів на підлозі, збрала в баночку з-під пігулок і заховала під ліжком. Начебто все. Але ні, ще залишився сургуч. Зоряна взяла печатку зі столу й помітила, що та тріснула рівно посередині. Дивно... Коли дівчинка її туди клала, тріщини не було. Зоряна знизала плечима, поклала печатку до шухляди і пішла підігрівати мамі вечерю.

Далі буде...

СВІТ СТИХІЙ
КСЕНІЯ БЕЛІНА. БЕЗ МІАУЛОГО

Софія Ворон

Розділ 1

Відкрила очі. Подивилася навкруги. Я була у якійсь кімнаті... навпроти мене стояло крісло і в ньому спала якась жінка. Повернула голову направо — там було вікно. У вікні я бачила тільки небо. Повернувши голову наліво, я побачила журнальний столик зі скла. На ньому була ваза з квітами... квітами... а! з ромашками, і лежав якийсь журнал. Далі від столика стояла шафа-купе. Я таку десь бачила, от тільки де?

Гм, нічого не розумію. Де я? Де я знаходжуся? Хто я? Так, хто я? ХТО Я ТАКА? Я нічого не пам'ятаю! А щось маю пам'ятати? Так, маю. Кожна людина знає, хто вона така. А я точно людина..? Мабуть, що так. Ну, так, я людина. І? І що далі? Треба в когось запитати... А в кого? Ой, справді! Зі мною ж є жінка в кімнаті. А чому я до неї не звертаюся? Я знову поглянула на неї. А, точно! Вона спить. Нехай спить. Вона ж має прокинутися...

Так, а тепер заспокойся. Не можу! Я хочу знати, хто я така. ЧОМУ НІЧОГО НЕ ПАМ'ЯТАЮ?! Спокійно... Спокійно. Треба щось зробити.

Повернувши знову голову наліво, я побачила той самий журнал! Гм... треба його почитати, можливо, хоч трохи згадаю.

Я взяла його в руки — «Крилатий Вісник. Екстрений випуск!». На першій... Ні, не так! На титульній сторінці було зображення чоловіка. Мабуть, йому було десь близько сорока років. Він мав темно-каштанове волосся і світло-світло блакитні очі. Знизу було написано: «Сенсація! Загинув безсмертний!». Гм, що за безсмертний? Але те, що загинув, це погано.

Перегорнула сторінку. Далі був заголовок: «Сенсація! Загинув безсмертний! Перший раз в історії!». Мене це зацікавило, і я стала читати:

«Вітаю вас, шановні читачі! Ви, можливо, нам не повірите, але це реально! Нещодавно загинув, дійсно загинув шановний Олександр Володимирович Вотерфайл! Перш ніж розповісти, як це сталося, я розповім трохи про безсмертних та про біографію померлого.

Безсмертні. Вони живуть набагато довше, ніж ельфи й вампіри. Їх ніяк не вбити!... Вони ніяк не можуть загинути! Вони живуть вічно, якщо самі цього хочуть або ж не мають дітей від інших безсмертних. Але ніколи не помирають, бо коли їм набридає жити чи їхні діти виростають, то безсмертні йдуть на службу до Імператора та Імператриці (за легендами, але це не доведено). Вони народилися від союзу грецьких богів та старослов'янських, з'явилися на світ набагато раніше, ніж усі інші розумні народи. Більше про них читайте в книзі Роберта Хота «Безсмертні. Хто вони?».

Коротка біографія Олександра Володимировича. Це син Володи-

мира Святославовича, Великого князя Київського і безсмертної Мар'яни. Його батьки познайомилися приблизно в 977 році. На той час Володимир Святославовичу було 19 років, а Мар'яні — 3506 (хоча виглядала вона на 16). Вони зустрічалися декілька місяців, а коли Мар'яна завагітніла, то повернулася у нашій світ, і в 978 році народився Олександр Володимирович. Шестирічним він почав вивчати магію, а з 65 років — стихії. Навчався до 1134 року (в ті часи магія була не дуже доступною і про неї мало що знали, так як і про стихії). В 1136 році він став радником Короля. З 1145 до 1378 брав участь у Битві за світ на стороні Стихій проти Хаосу (сторона Стихій перемогла). До 1407 допомагав відновлювати структуру правління по всьому світу, оскільки династія Королів перервалася. У 1509 році Олександр зник, і аж до 1559-ого про нього нічого не було чути. А вже в 1561 році створив власну школу магії та стихій «Іллімент» у Чорній Столиці (Сіре мідерство). Він став її директором. На даний момент школа «Іллімент» є найпопулярнішою серед магів. У 1677 році одружився з безсмертною Сіліндією. У 1678 році на світ з'явився його син, безсмертний Руслан, у 1978 — і донька, безсмертна Наталі. А ось цьогогоріч він загинув.

Смерть. Зараз ви дізнаєтеся, як перший раз в історії загинув безсмертний. Як нам розповіли очевидці, ранок в Олександра Володимировича почався, як і завжди! Він прокинувся, поснідав, пішов у школу (а точніше, в будівлю школи, так як сім'я Вотерфайлів живе на території школи). Того дня він мав покарати учня Джеймса Холмса за погану поведінку. Але не встиг... Олександр Володимирович почув, як якась жінка кличе на допомогу, про що ї повідомив своєму сину по телефону. Потім Руслан почув Крик свого батька й разом із матір'ю та сестрою вирушив туди, звідки той лунав, і там вони знайшли мертвого Олександра Володимировича та якусь дівчинку, яка зараз лежить в лікарні у комі.

Руслан Володимирович про ті події: «Піднявши трубку, я почув тільки: «Мене зве жінка на допомогу! Я побіг!». І мій батько поклав трубку. Я здивовано сидів і не знав що робити. Трохи розгубився. Вирішив, що мій батько захотів зі мною пожартувати, тому що Крик про допомогу може послати тільки сильний безсмертний! А такого давно не було! Шкода, що я не звернув увагу на його слова! Не знаю, що трапилось, але я, моя сестра і матір почули його Крик про допомогу. Батько Кричав: «Я... помру... помру... Дудслез!» Тоді я не знав, що означало слово «Дудслез», але мама злякалася. Виявилось, що під час війни Стихій проти Хаосу це слово було кодовим і означало: «Дуже потрібна допомога! Спіши на мій поклик і не думай, що я тобі можу збрехати! ». Я не зовсім зрозумів вислів, але ми втрюх, застосувавши ритуал пошуку, рушили на допомогу. Ми дійшли до Страшного лісу й попрямували стежкою. Згодом вийшли на галявину, точніше, то була не галявина, а величезна яма! У ямі лежав мій тато, далі від нього сиділа дівчинка, тримаючи в руках рюкзак. Вона подивилася на нас і сказала: «Ви занадто пізно прийшли... Його немає в жи-

вих, його не вернути... ніяк... він пішов не служити... Він загинув, помер, як помирають смертні... Немає... в живих... А її вже немає, її не знайти... Пізно... Поди... вііться... на... ме... н... е я ... я ... не та...!» І вона впала. Ви не уявляєте, який ми відчули жах! Ми стояли і не знали, що робити! Ми були в паніці! Ми підійшли до тата й побачили, що він справді мертвий! МЕРТВІЙ! Він помер, як вона й говорила, мов простий смертний! А дівчина впала в кому. Зараз вона лежить у лікарні, сподіваємося, що коли отямиться, ми зможемо дізнатися про те, що трапилось!»

Думка Сіліндії перепліталася: «Це в справді жахливо, бо з'явився той, що може вбивати нас – безсмертних! Хто чи що б це не було. Це означає, що настануть темні часи, навіть не темні, а часи хаосу... Щось почнеться в нашому світі, можливо, навіть нова війна, та збудуться страшні пророцтва!»

Думки лідерів деяких народів про те, що трапилось...

Дракула (граф Трансільванії, лідер вампірів): «Я думаю, що це жахливо! Ви колись чули, щоб безсмертні помирили, як прості смертні? Або про те, що це колись зустрічалось в історії? Звичайно, що ні... Я вже живу 789 років і таке взагалі не бачив, не чув, та й узагалі такі чутки не ходили! Отже, нам є про що задуматися... Задуматися про наше майбутнє! Все це не спроста».

Суленам (альфа у зграї вовкулаків і їхній лідер): «У мене немає слів! Це просто жахливо! Я навіть не знаю, що думати... Не можу повірити, що це правда! Але це страшна правда...»

Катрін (королева лісових ельфів): «Я вперше не знаю, що відповісти! Але смерть Олександра Володимировича — втрата для всього нашого світу...»

Меледі (королева фей і їхня лідер): «Смерть Олександра Володимировича — це наша смерть! Це нова війна! І невідомо, хто переможе!»

Анісім (представник перевертнів): «Це просто жахливо, щоб загинув безсмертний!»

Крешин Сецех (князь недолюдів): «Що ви у нас питаєте? Питайте у ельфів! Вони краще за нас знають, що це означає!»

Ельзайрана (володарка королівських ельфів, лідер всіх ельфів): «Це тільки початок всього страшного та жахливого... Те, що приховане, стане явним, те, що не розуміємо, зрозуміємо... Наше майбутнє вже визначене... Це смерть, горе і зрада. Але майбутнє ще не написано, тому якщо придуть Вона і Він, то це все можна виправити. Нам не потрібно втрачати віру й боятися незвіданого. Це все ще початок! Початок кінця й початку!» (Дивні якісь ці слова...)

Думки лідерів людей...

Софія Вулфі (прем'єр-міністр Сірого мідерства; у цьому мідерстві поруч із Чорною Столицею відбулася смерть): «Ми вжили заходи безпеки у

всьому мідерстві, оскільки це жахливо, що змогли вбити безсмертного! А що далі буде? Ми постараємося, щоб нічого подібного не сталося».

Адольф Дон (прем'єр-міністр Західного мідерства): «Нам, чесно кажучи, все одно! Це не у нас хтось помер. Хоча трохи дивно, що помер безсмертний. Але можливо, він і не помирав...»

Артур Тачар (прем'єр-міністр Східного мідерства): «Навіть не знаю, що і сказати... З одного боку, (лідери інших народів)говорять, що буде війна, але з іншого – хто на нас може напасти?»

Маргарита Лотер (прем'єр-міністр Південного мідерства): «Вибачте. Але я вважаю, що це не наше діло! Це ж не у нас загинув безсмертний, а можливо, він і безсмертним не був!»

Інші два прем'єр-міністри відмовилися коментувати цю ситуацію. А президент держави Людей — Ледес, також відмовився щось говорити.

Ось такі у нас справи. У редакції нашого журналу також не знають, що про це думати і кому вірити, тому вам ми нічого не зможемо поради-ти.

Дякую за увагу!»

Та-а-ак! Краще було б, якби я не читала, бо тепер ще більше запитань! Хто такі безсмертні? Чому їх не можна вбити? Що за грецькі боги і старослов'янські? Як від них могли бути діти? Що за школа? Магія? Стихії? Вампіри? Ельфи? Феї? Ще б написали, що гноми існують! А хто такі гноми? Та-а-ак... тяжкий випадок! І знову в мене запитання. Хто тоді я така? Стоп! Дівчинка, що у комі... лежить в лікарні... Може, це я? То тоді хто на нас з, як його, а, Олександром Володимировичем напав? Мені лячно. Може, я з'їхала з глузду, і тому нічого не пам'ятаю? Щось я таке пригадую, але згадати не можу. Те, що приховане, стане явним, те, що не розуміємо, зрозуміємо. Те, що шукається, те знаходиться. Те, що згубили, знайдеться, і майбутнє не написане, воно пишеться завжди і писатиметься. І смерть, і життя нерозлучні. І що попросиш, те дадуть. І попрохай, і тобі допоможуть. Просто прислухайся до свого серця, воно не збреше і не зрадить. Воно — це ти, і стихії – твоя суть. Я все розумію, але одночасно і ні... Про що це я думаю? Що я говорю? Де я ці слова взяла? Ні, не в журналі. Мені хтось їх говорив! Але хто? Коли? Де? Чого? Бр-р-р, я заплуталася взагалі!

Я поклала журнал на місце, й, востившись на ліжку, заснула.

Далі буде...

МАРТА І ГОДИНАМИКАР

Анастасія Шнайдер

Розділ 1

Чесно кажучи, я порівняно мало знаю про те, що сталося того дня. Бо сталося це бозна-коли. Мені здається, я навіть знала ту дівчинку. Мені здається, я ходила тією вулицею, я бачила той будинок і маленьке віконце на його західній стіні. Та єдине, що мені відомо непевне, — це те, що того дня розцвіли гортензії. Тому просто повірте, що така історія була. Часом нам доводиться вірити в найнеможливіші, проте найочевидніші речі.

Отже, того дня розквітли гортензії. Їхні розкішні кущі цвіли білосніжними квітами в одному затишному дворіку на сонячній стороні вулиці. Марта любила гортензії. Але дужче вона любила хризантеми, які сумно стояли під віконцем її кімнати, чекаючи свого осіннього часу. Розкішні хризантеми багряного кольору зацвітали кожної осені, і Мартусина мама могла годинами милуватися своїми улюбленицями. Вона любила квіти. Вона любила дощ і пізній захід сонця влітку, березневі повені і старі легенди нікому невідомих міст. Вона любила свою дочку — єдину радість і єдину надію. У неї були добрі очі. Такими очима казка дивиться на світ.

— Не засиджуйся надовго, дай йому хоч трохи від всіх вас відпочити, — сказала пані Вікторія своїй доньці того прекрасного, погожого, і, сказала б я, чудесного дня, випроводжаючи її на ганку.

— Добре, мамо! — відповіла Марта і попрощалась. Стукнула хвіртка. І ось уже вона йде по вузькій вуличці на схід. А, здається, і я знаю те подвір'я, тут живе старий годинникар. Його дім потопав у хащах якихось чудних синюватих квітів дуже схожих на бузок. Проте я можу побитися об заклад, що навіть найрозумніші учені були б не в змозі виявити сорт чи назву отих квіток. Вони такі були дивні. Велетенські їхні кущі сягали дірявого даху, і тільки комин був ледь помітний серед синього цвіту. Марта от-от зайде до цього будинку. До речі, пора сказати кілька слів про неї.

Мартуся жила в домі на сонячній стороні вулиці вже дуже давно. Марта любила книги, осінь і, звичайно, свою матусю й ті легенди, що вона їй розповідала. А ще вона любила магію. Магію, яка жила в її стареньких книгах, на закинутому горищі хати, в будинку годинникаря та навіть у хащах чудакуватих квітів. Магія створювала її світ. Прекрасний, чудесний, повний див та стародавніх таємниць. Там завжди шуміли під хвилями північних вітрів чорнючі, повні незвіданих чар ліси, де в хащах дикого терену чигали на самотніх мандрівників злі відьми і духи підземель — найстрашніші у світі примари. Там бурхливе вечірне море розсікав Летючий Голландець — і в горизонт врізались барви пурпурових вітрил найкрасивішого в світі корабля. Там, на невідомій галявині, сиділо троє чудесників і Чеширський кіт усміхався найщирішою у світі посмішкою. Там завжди горів зелений вогонь у камінах старовинного

замку, де сторожили закони шляхетні братства варти в готовності прийняти усіх додому — туди, де завжди люблять і ждуть, й приймають таким, як ти є. До найтеплішого найкращого у світі дому, який тільки може собі уявити звичайна людина.

Туди Марта потайки мріяла потрапити все своє життя, незважаючи на те, що вже була досить дорослою. І всі їй говорили одне: «Тобі давно вже слід було подумати про щось серйозне». І Марта подумала, та їй сказали, що бути письменницею це смішно і, як виявилось, геть несерйозно. Та інших думок в неї не було ніяких, а серйозних тим паче.

У неї не було цілого гурту веселих друзів і галасливих компаній вдома на свята, зате в Марти була чудова тітка та купа книг.

Казки і старовинні легенди годинникаря Юліана збирали у тінь кристалних кущів ледь не всіх сусідських дітей. Серед них завжди була Марта — смішна зеленоока дівчина з довгим руським волоссям. Коли вона вперше почула про ті загадкові та дивні світи, що оживали в маминих оповідях і казках годинникаря, то твердо вирішила: колись і в неї вистачить сміливості написати свою історію. І скільки тоді людей дізнаються про дім на сонячній стороні вулиці, про гортензії та хризантеми під його західним вікном!

Дідусь Юліан був у доброму настрої того дня. Між кущів синюватих квітів загубилися вузькі двері височенького дому. Все пахло та гуділо. І стара хатина більше й більше нагадувала вулик.

— Це ти, Марто? Вітаю, вітаю! Радий тебе бачити! — привітався годинникар.

— Доброго дня, дідусю. Я прийшла спитати, чи полагодили ви наш годинник.

— А, так-так... Все готово, я зараз... — сказав він і зник за вузькими дверима.

«Дідусю» — саме так його кликали всі тутешні діти. Високий і худючий сивобородий дід з дивакуватими окулярами овальної форми на гачкуватому носі більше нагадував всім загадкового мага або доброго домовика з оповідей Андерсона чи казок братів Грімм.

— Ось, тримай. Хоча не обіцяю, що знову чогось не станеться. Я ще не бачив божевільнішого годинника! Чесне слово! — усміхнувся таємничо дідусь і простягнув їй знайомий старенький різьблений годинник, що нагадував хатинку. Він висів на західній стіні дому вже 13 років, тобто рівно скільки Марта себе пам'ятає, і чудив, що нікому мало не було. Як не старався дідусь Юліан, які майстерні руки його б не наводили, годинник все одно відставав на двадцять хвилин, ні більше, ні менше. До такого ритму вже треба було б прилаштуватися, та мама попри все кожної суботи відправляла Марту навести годинник. Але хто знає, якби не він, то Марта взагалі ніколи б не вивчила неавтономної математики. Що-що, а

віднімати двадцять від числа вона навчилася з просоння. Та й послухати нову цікаву казку Мартуся була зовсім не проти.

— Знаєте, зозулька, що живе в дашку годинника, якась скажена. Принаймні тому, що я не чула її вже років десять. Так навіть мама говорить. А вона там є взагалі?

— Є, та то не тільки зозулька, а годинник скажений. Якась дивина!

— Дивина... Так, як в тій історії, що ви нам не доказали того разу. То що там далі сталося? — мовила Марта і кинула лукавий погляд на годинникаря.

— А ти хитра. Ну добре, розповім тобі, — мовив годинникарь, присівши на старий поріг. — Десь у найпівнічнішому морі майоріє серед бурхливих синіх хвиль прекрасний острів, на тому острові є місто, обнесене з усіх боків високим муром з вишневого мармуру. За ним пишаються височенні вежі, що своїми довгими шпилями дістають до кудлатих грозових хмар, поряд розкидані маленькі хатинки зі схожими високими дашками червоної, жовтої, оранжевої та багряної черепиці і пишні садиби, і розкішні маєтки з венеціанськими вікнами та просторими балконами. А які в тому місті цвітуть сади, які квіти є там! Велетенські і дрібні, білі, мов перший сніг, і яскраві, як вогонь у каміні перед Різдвом. Конвалії та мальви, тюльпани та орхідеї, а є такі, що навіть назви їм ще ніхто не придумав.

— Такі, як оті, що у вас цвітуть? — перебила Марта.

— Кращі, Мартусю, набагато кращі. Таких і найвеличніший король уві сні не бачив, — мовив Юліан і захоплено продовжив свою розповідь.

Марта помітила, як змінилися його очі та які загадкові вогники блукали за скельцями окулярів. Так починається магія.

— Так от, до міста ведуть четверо воріт, над ними пишаються чотири високі в'їзні вежі. Та зайти туди ой як не просто. До кожних воріт приставлено сторожу — небесної краси звіра. Біля Східної вежі чатує чорний орел, він пропускає лише мудрих людей. Західною заходять тільки хитрі та рішучі, там на них чекає сіра вовчиця. Біля Південної брами сидить золотий лев, він дає дорогу лише сміливим та відважним. Ну, а на сторожі Північних воріт стоїть білий ведмідь, який пускає в місто лиш добрих, милосердних та правдивих людей. І от саме тому, Марто, Північною брамою вже ніхто давним-давно не ходить, — сказав годинникарь, і його обличчям ковзнула якась печальна таємнича усмішка.

— Чому, невже ведмідь нікого не хоче пускати?

— Він був би радий новим гостям, та гідних зайти в місто Північною брамою нема і, напевно, вже ніколи не буде. А якими воротами пішла б ти, Марто? Який вартовий, не вагаючись, пропустив би тебе?

— Ой, ну навіть не знаю, — мовила Марта, не на жарт спантеличена цим питанням. — Може, орел чи вовк? Та я не можу назвати себе мудрою

або ж хитрою: є люди набагато мудріші і хитріші ніж я.

— Є, безсумнівно є, але в даному випадку все залежить лише від твоїх якостей і твого вибору. Треба визначити лише одну браму, пройти лише одного вартового. Ну, то щообираєш ти?

— Треба подумати.

— Добре, коли ти прийдеш до мене через тиждень, маєш дати остаточну відповідь. Інакше далі казка просто не піде. Вона так і залишиться покинута під мурами загадкового міста.

— Тоді згода! — сказала Марта і попрощалася з дідусем Юліаном.

Був полудень. Пані Вікторія вже встигла зробити чимало роботи, доки Марта повернулася назад. За що Мартуся і вислухала чергову матусину лекцію на тему «Як себе треба поводити».

— Знаєш, ти вже не малесенька, взялася би за щось, от допомогла б мені, в усякому разі можна було б прибрати в кімнаті! Вже майже обідня пора!

— Я приберу, ну подумаєш, це ж тільки один день! Я завжди скрізь допомагаю, нічого страшного не станеться, якщо я зроблю це трошки пізніше.

— Не пізніше, Марто, а вчасно. Все треба робити вчасно. Тоді буде добре. А не зараз, коли я все зробила. Чому тобі весь час треба нагадувати про очевидні речі? Коли ти виростеш, я не зможу завжди бути поряд і вказувати тобі на всі недоліки.

— О так, недоліки! Ти бачиш у мені лише недоліки. «Марто, не роби так, Марто, не говори так, Марто, не йди туди» — і так все життя. Я прекрасно обійдуся без твоїх настанов і порад. Уже не дочекаюся, коли покину цей дім і буду робити те, що хочу я!

— Ти моя єдина дочка, я просто хочу, щоб ти була найкращою. Я не бажаю тобі зла. Ти колись усе зрозумієш і подякуєш.

— А я не хочу бути найкращою, а хочу бути такою, як я є! Вибач, але я, може, не найкрасивіша і не найрозумніша. Не всім же бути такими ідеальними, як ти! Ми вже сотню разів говорили на цю тему, — вибухнула ображена Марта.

— Знаєш, доню, інколи мені стає дуже прикро, що я виховала таку невдячну грубіянку! — не на жарт обурилася Вікторія.

— От як... — не встигла договорити свого Марта, як у двері постукали.

— Може, ваша високість зволить відчинити двері? — грізно спитала Вікторія.

— Аякже! — буркнула Марта і таки пішла відчиняти двері.

— Привіт, Мартусю! Як ти, люба? Мама вдома? — почувся знайомий дзвінкий голосок.

— Добридень, тітко Моніко, проходьте будь ласка. Мама у вітальні.

До темної кімнати увійшла молода жінка зі світло-русим, майже пшеничного кольору волоссям, заплетеним у довгу косу, ясними сірими очима і блідою шкірою; рисами обличчя дуже нагадувала Мартусину маму. Вона була одягнена у довгу ніжно-блакитну сукню, у руках мала плетену корзину, яка була накинута клітчастою хустинкою. У кімнаті аж посвітлішало від її присутності.

— Вітаю, сестричко! — привіталася вона з Вікторією.

— Добридень, люба моя.

— Щось сталося? — спитала Моніка, відразу помітивши напружену атмосферу в домі, і кинула докірливий погляд на Марту. — Знову щось накоїла? — з грайливою усмішкою спитала в племінниці Моніка.

— Я нічого не зробила!

— Нічого, Моніко, абсолютно нічого, тільки знов нагруб'янила матері. Зовсім мене не поважає!

— Як так можна, Марто? Коли ти вже подорослішаєш?

— Видно, ніколи! — кинула ображено Марта.

— Тобі потрібно навчитися дослухатися до оточуючих. Коли ти станеш лікарем, то маєш люб'язно і з розумінням ставитися до всіх людей.

— Мамо, я вже тобі казала, не буду я ніяким лікарем! Я не хочу! І ти знаєш мою думку з цього приводу! І навмисне оце мене дратуєш, зачіпаючи ту тему.

— Дурниці! Одними казочками на хліб не заробиш. А лікарі треба скрізь. Тебе будуть шанувати. Тим паче є ще одна моя родичка. Вона досвідчена, всього тебе як слід навчить. І з природничими науками у тебе все добре.

— Я вже тобі казала і їм казала. Більше кричати не збираюся. А то знов скажеш, яка я невихована та грубіянка. Плануйте, що завгодно, все одно зроблю по-своєму! — мовила Марта і пішла до своєї кімнати.

«Ще й це сюди приплела! Не хочу і не буду робити, як вони!» — думала дівчина. Так звані «родичі» часто навідувалися до Марти, та кожен раз, приходячи, несли з собою нову сварку. Чомусь кузини і тітки повсякчас вважали, що Марту погано виховують, що дівчина розбещена, лінива і найголовніше – повністю бездарна. Тож не бачити їй шанованої та хорошої роботи. Це незважаючи на те, що Марта була однією з найкращих учениць школи. Самі ж кузини, були, можливо, набагато гірші за неї, але не обминали можливості натякнути «між іншим» про те, яка Марта несерйозна і не пристосована до життя. Мама не любила такі розмови. Та з часом родичі помалу і її переконали. Єдиною, хто став на сторону Марти в цій суперечці, була її тітка і за сумісництвом хрещена мати. Молода пані Моніка дуже заохочувала Мартусину любов до книг і поділяла її інтереси.

А її старша сестра на це говорила, що Моніка сама ще як дитина і їй самій треба добряче повчитися розуму.

Гордовита, сувора, чепурна та дуже манірна Вікторія і весела й безтурботна Моніка. Вони були такі різні і схожі водночас. Марта дуже любила свою тітку і могла годинами з нею балакати, хоча була зовсім не говіркою дівчиною.

«Аякже! Зробити з незастеленого ліжка цілий скандал! Це в маминому стилі. Ну що поганого в тому, що я зроблю все по-своєму, ну хоч раз. Нічого страшного не станеться. Я тільки спробую. Ну дайте мені хоч один-єдиний шанс! — міркувала Марта на самоті. А от не піду миритися. Хай і так.

— Вікторіє, може, тобі варто дослухатися до Марти. Врешті-решт це її життя і її вибір. Хай дівчинка спробує знайти себе. Зробить щось, що їй до душі. А може, станеться диво — й у неї все вдасться! — говорила захопливо Моніка у вітальні.

— Ага, багато дослухалася! От як зі мною говорить. Зовсім мене не поважає. Які дива, Моніко? Ти сама мовби та дитина! Вона ж не знає, чого хоче! — мовила тремтячим голосом Вікторія і сильно закашлялася. — А я бажаю їй лише добра, — продовжувала жінка, насилу долаючи кашель, — хочу, щоб вона була здорова та красива і жила в добробуті й достатку.

— Це так, безперечно, я й не сумніваюся в твоїй любові до Марти. Але вона ж іще така дитина...

— В тім-то й біда. Марта така тиха, така безпорадна. Як вона буде без мене? — слова Вікторії ледь не переходили на плач, — вчора я трохи застудилася, сьогодні ледь уже встала з ліжка. Ти ж знаєш, яке у мене слабке здоров'я. От я і подумала, хто ж попідкується про Марту, якщо я... помру?

— Навіть і не говори про таке, чого раптом? Всі хворіють. Не варто так хвилюватися, сестричко. Усе буде добре, от побачиш, із тобою й з Мартою. У тебе є я! Не забувай! — мовила Моніка й обійняла сестру.

Того ж таки вечора вона поговорила зі своєю хрещеницею, щоб та більш не засмучувала матері: «Будь слухняною, сонечко, а там, гляди, все обернеться нам на користь. Будь сміливою, хитрою, мудрою та милосердною. І май віру. Тоді все обернеться тобі на щастя».

І Марту все ж замучили докори сумління, вона помирилася з мамою й пообіцяла слухатися.

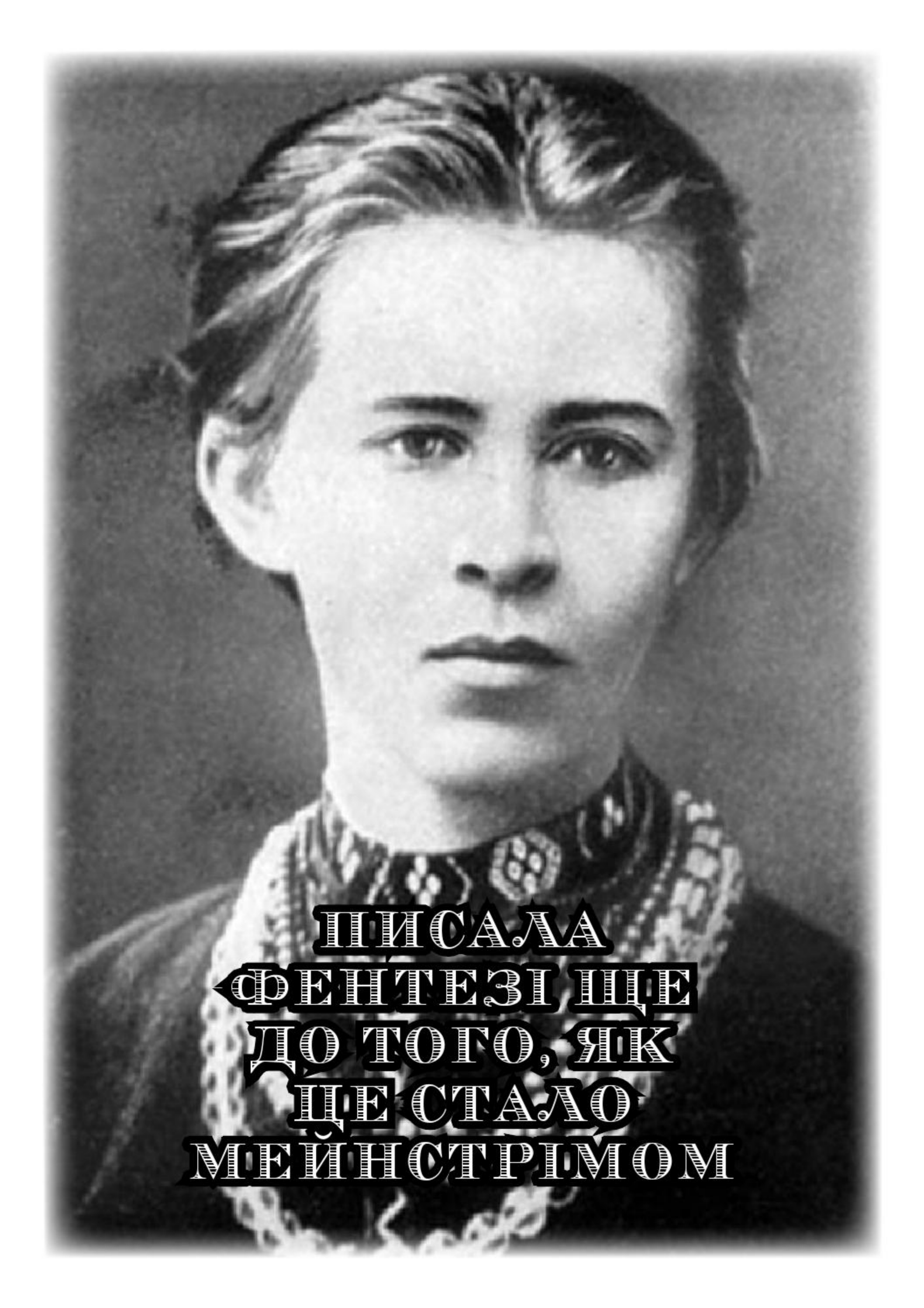
Вони пили чай утрюх, балакали, сміялися, а потім Моніка дала Марті книгу, яку саме принесла для неї. Книгу казок Андерсона. І Марта читала її тітці з мамою аж до самісінького вечора. Здавалося, світ навколо ожив, розцвів і замаюрів барвами. З-за кутків визирали глибокі ясні очі добро-

го домовика і манили всіх у незвідані закутки підвалів й горищ, звуки буйного вітру зливалися зі співом русалоньки і жалібною піснею несли в даль, над вечірніми горизонтами незабутньої Атлантики, під вікнами пахли білі та червоні троянди, втішали літнім теплом і затишком душі, нагадуючи про яскраві світи подорожей Кая та Герди. Й безмежний край чудес лежав перед ними, як книжка у долонях. І тієї миті все було чудово.

Аж поки не настав ранок.

Далі буде...

**ПИСАЛА
ФЕНІКЕЗІ ЩЕ
ДО ТОГО, ЯК
ЩЕ СТАЛО
МЕЙНСТРІМОМ**